

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ : ବର୍ଷ ଶେଷ ସମୀକ୍ଷା-2017

ଗ୍ରାଭେଲ ଆଣ୍ଡ ଟୁରିଜମ ପ୍ରତିଯୋଗିତା 2017-ସୂଚକାଙ୍କରେ 2013 ତୁଳନାରେ ଭାରତ 25ଟି ସ୍ଥାନ ଉପରକୁ ଉଠିଛି

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ‘ଇନକ୍ରେଡିବଲ ଇଣ୍ଡିଆ 2.0 ଅଭିଯାନ’ 31 ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଛି ‘ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପର୍ବ’

Posted On: 28 DEC 2017 8:09PM by PIB Bhubaneswar

ଦେଶରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନୀତି ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ବ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର । ଏଥିପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ/ସଂସ୍ଥା, ରାଜ୍ୟ ସରକାର/କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥାଏ । ଭାରତ ସମେତ ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ଆୟର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଯୋଗୁ ଅଣକୁଶଳରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନାନାବିଧ ଶେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ସମାନ ଭାବେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲରେ ଏହାର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରରେ ଆରୁଷ୍ଟିକ ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ଭିସା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସରଳ କରିବା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ ମାନର ସେବା ପ୍ରଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ବ ।

2013 ତୁଳନାରେ 2017 ଗ୍ରାଭେଲ ଆଣ୍ଡ ଟୁରିଜମ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସୂଚକାଙ୍କ (ଟିଟିସିଆଇ) ରେ ଭାରତର ମାନ୍ୟତା 25 ସ୍ଥାନ ଉପରକୁ ଉଠିଛି । ଏହାର ମାନ୍ୟତା 2013ରେ 65, 2015ରେ 52 ଥିବା ବେଳେ 2017ରେ 40 ରହିଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରିସଂଖ୍ୟାନ

2017 ଜାନୁଆରୀରୁ ନଭେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ 90.01 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷର ଏହି ଅବଧି ତୁଳନାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 15.6% ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । 2016ରେ ଏହି ଅବଧିରେ 77.83 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଥିଲେ, ଯାହାକି 2015 ତୁଳନାରେ 9.4% ବୃଦ୍ଧି ।

2017 ଜାନୁଆରୀରୁ ନଭେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଇ-ଟୁରିଷ୍ଟ ଭିସାରେ ମୋଟ 14.57 ଲକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଛନ୍ତି । ଯାହାକି ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 58.8% ବୃଦ୍ଧି । 2016ରେ ଏହି ଅବଧିରେ ଇ-ଟୁରିଷ୍ଟ ଭିସାରେ ମୋଟ 9.17 ଲକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଥିଲେ ।

2017 ଜାନୁଆରୀରୁ ନଭେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ 16.9% ଅଧିକ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ଆୟ ହୋଇଛି, ଅର୍ଥାତ ମିଳିଛି 1,60,865 କୋଟି ଟଙ୍କା । 2016 ଜାନୁଆରୀରୁ ନଭେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ 1,37,588 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ମିଳିଥିଲା ଯାହାକି 2015 ଜାନୁଆରୀ-ନଭେମ୍ବର ତୁଳନାରେ 13.7% ଅଧିକ ।

2016ରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇଥିବା ଘରୋଇ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 1613.6 ନିୟୁତ । 2015ରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା 1432.0 ନିୟୁତ । 2015 ତୁଳନାରେ 2016ରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ 12.7% ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରର ବିକାଶ

ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଭ୍ରମଣର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅନୁଭୂତି ଦେବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରର ଆରୁଷ୍ଟିକ ବିକାଶକୁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଉଛି । ଦେଶବ୍ୟାପୀ ସ୍ୱଦେଶ ଦର୍ଶନ ଯୋଜନାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ଟୁରିଜମ ସର୍କିଟ୍ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି । 2017-18ରେ 824.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋଟ 11ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଂଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାକୁ ମିଶାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଯୋଜନାରେ 5648.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶରେ ମୋଟ 67ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଂଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି ।

ନ୍ୟାସନାଲ ମିସନ ଅନ୍ ପିଲିଗ୍ରାମେଜ୍ ରିଜୁଭେନେସନ ଆଣ୍ଡ ସ୍ପିରିଟୁଆଲ, ହେରିଟେଜ ଅଗମେଣ୍ଟସନ ଡ୍ରାଇଭ୍ (ପ୍ରସାଦ) ଯୋଜନାରେ ତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । 2017-18ରେ 98.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶରେ ମୋଟ 3ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ମଂଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଯୋଜନାରେ 587.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶରେ ମୋଟ 21ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଂଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ କରି ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗ ସହାୟତାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଶେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ ଆଧାରର ବିକାଶ, ମୌଳିକ ସୁବିଧା, ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛି । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ‘ଆଡପ୍ଟ ଏ ହେରିଟେଜ୍’ ଯୋଜନା । ଏହି ଯୋଜନାରେ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ, ସରକାରୀ/ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏଡିଟିହ୍ୟ ସ୍ଥଳକୁ ପୋଷ୍ୟ କରି ‘ଏଡିଟିହ୍ୟ ମିତ୍ର’ ହୋଇପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏଡିଟିହ୍ୟ ସ୍ଥଳୀର ଐତିହାସିକ ବିକାଶ ସହ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

2017-18 ବଜେଟରେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହାୟତାରେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଜୋନ୍’ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଯୋଜନା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନାର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗ ସହ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଆଲୋଚନା କରିଛି । କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଟୁରିଜମ ଜୋନ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦ୍ୱାରା ସଂପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ହେବା ସହ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କ ଜୀବିକାର୍ଜନ ପାଇଁ ନୂତନ ମହା ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ଚଳଣିର ମାନ ବଢ଼ି ପାରିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପର୍ବ

2017 ଅକ୍ଟୋବରରେ 31ଟି ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପର୍ବ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ‘ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ’ ନୀତିରେ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବିଧତାକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରସାର କରିବା । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପର୍ବରେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ସବ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଦର୍ଶନ, ହସ୍ତତନ୍ତ ଓ ହସ୍ତକଳାର ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଯୋଗ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ଏଡିଟିହ୍ୟ ପଦଯାତ୍ରା, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳକୁ ଭ୍ରମଣ, ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର ଓ କର୍ମଶାଳା ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ସଂସ୍କୃତି, ଯୁବ ବ୍ୟାପାର ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ା ସଚିବଙ୍କ ଜାତୀୟ ଅଧିବେଶନ

2017 ଜାନୁଆରୀରେ ଗୁଜରାଟର ଡୋରଡୋ, ରାଜ ଅଫ କୁଚରେ ଗୁଜରାଟ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ଯୁବ ବ୍ୟାପାର ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ସଂସ୍କୃତି, ଯୁବ ବ୍ୟାପାର ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ା ସଚିବଙ୍କ ଜାତୀୟ ଅଧିବେଶନ । ଅଧିବେଶନର ଉଦଘାଟନୀ ଦିବସରେ ଭିଡିଓ କନ୍ଫରେନ୍ସିଂ ଜରିଆରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉଦବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ । ଅଧିବେଶନର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ‘ଏକ ଭାରତ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତ’ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୁବ ଭାରତ ଗଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ସଂସ୍କୃତି, ଯୁବ ବ୍ୟାପାର ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ଆଧାର କରି ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ।

ଭାରତ ପର୍ବ

ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସର ଅଂଶ ବିଶେଷ ସ୍ୱରୂପ 2017 ଜାନୁଆରୀ 26 ତାରିଖରୁ 31 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀର ଲାଲକିଲ୍ଲାଠାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଭାରତ ପର୍ବର ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି ଥିଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ପରେତର ପ୍ରଜ୍ଞାପନ ମେଡ଼, ସେନା ବାହିନୀ ବ୍ୟାଣ୍ଡର ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ସବ, ହସ୍ତକଳା ମେଳା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ଭାରତ ପର୍ବର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟତା ଭାବ ଉଦ୍ବେକ କରିବା ସହ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବିଧତାର ବିଭବକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଲୋକମାନେ ଏଥିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

ମାନବ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ

ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡର ଦେଓଘରରେ ପୁତ୍ର କ୍ରାଫ୍ଟ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ଏବଂ ରାଜକ୍ଷାନର ଧୋଲପୁର, ଉଦୟପୁର ଏବଂ ଝାଲଝରରେ ସ୍ପେଟ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ଅଫ ହୋଟେଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ, କ୍ୟାଟରିଂ ଟେକ୍ନୋଲଜି ଆଣ୍ଡ ଆପ୍ଲାଏଡ ନ୍ୟୁଟ୍ରିସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମତି ଦେବା ସହ ଖର୍ଚ୍ଚର ମଂଜୁରି ଦେଇଛି । ଶିଳ୍ପର ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ଅଫ ହୋଟେଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟରେ ଆପ୍ଲାଏଡ ଟ୍ରେନିଂ ସେଣ୍ଟର ଖୋଲିବାକୁ ମଂଜୁରି ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ରେଓଓଠାରେ ପୁତ୍ର କ୍ରାଫ୍ଟ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇସାରିଛି ।

ଜାତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପୁରସ୍କାର 2015-16

2017 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 27 ତାରିଖରେ ବିଶ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦିବସ ଅବସରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବରେ ମହାମାନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଟ୍ରାଭେଲ, ଟୁରିଜମ ଏବଂ ହସପିଟାଲିଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ‘ଜାତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପୁରସ୍କାର 2015-16’ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅବସରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ‘ଇନକ୍ରେଡିବଲ ଇଣ୍ଡିଆ 2.0 କ୍ୟାମ୍ପେନ୍’, ‘ଆଡପ୍ଟ ଏ ହେରିଟେଜ୍’ ଯୋଜନା ସହ ଇନକ୍ରେଡିବଲ ଇଣ୍ଡିଆର ନୂତନ ଝେବସାଇଟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଥିଲେ ।

ଇନକ୍ରେଡିବଲ ଇଣ୍ଡିଆ 2.0 ଅଭିଯାନ

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ‘ଇନକ୍ରେଡିବଲ ଇଣ୍ଡିଆ 2.0 ଅଭିଯାନ’ ଯୋଜନାରେ ପାରମ୍ପରିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ବଦଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଉଛି । ବିଶେଷ କରି ଡିଜିଟାଲ ପ୍ରଶାଳନା ଓ ସୋସିଆଲ ମିଡିଆକୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ଏହାର ପ୍ରସାର କରାଯାଉଛି । ପ୍ରମୁଖ ବଜାର ଏବଂ ଯେଉଁ ବଜାରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ଚାହିଦା ଅଛି ତାହାକୁ ହିଁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଏତିହ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ଦୁର୍ଘାହସିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, କୁଇଜ ଟୁରିଜମ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ଏମଆଇସିଏ ଏବଂ ଗଲ୍ଫ ଇତ୍ୟାଦି ଲାଭଜନକ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଉଛି ।

ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଟୁରିଜମ ବାଉର୍ସ (ଆଇଟିବି) ଏବଂ ଝାଲ୍ଲୁ ଟ୍ରାଭେଲ ମାର୍ଟ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଟିଏମ୍) ରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ

2017 ମାର୍ଚ୍ଚ 8ରୁ 12 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜର୍ମାନୀର ବର୍ଲିନ ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଟୁରିଜମ ବାଉର୍ସ (ଆଇଟିବି)ରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଏଠାରେ ଭାରତୀୟ ପାଭିଲିୟନ ଦ୍ରାବିଡିଆନ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣଶୈଳୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଭାରତୀୟ ପାଭିଲିୟନରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ତୁର ଅପରେଟରମାନଙ୍କ ସହ ମୋଟ 54 ଟି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସାଂସ୍କୃତି ନୃତ୍ୟ କଥକ ଏବଂ ଯୋଗ ମଧ୍ୟ ପାଭିଲିୟନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

2017 ନଭେମ୍ବର 6ରୁ 8 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଣ୍ଡନଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଝାଲ୍ଲୁ ଟ୍ରାଭେଲ ମାର୍ଟ ଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଏଠାରେ ଭାରତୀୟ ପାଭିଲିୟନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ । ଭାରତୀୟ ପାଭିଲିୟନରେ 13ଟି ରାଜ୍ୟ ସରକାର, 22ଟି ତୁର ଅପରେଟରଙ୍କ ସମେତ ଏୟାର ଇଣ୍ଡିଆ, ଆଇଆରସିଟିସି ଏବଂ ଆଇଟିସିସି ସହ-ପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସାମଗ୍ରୀ ଏଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର ଅନାଲୋଟିଡ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ଏହି ମଣ୍ଡପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀ ଏବଂ ଭାରତ ସନ୍ଧ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ଆସାନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ରାତ୍ର ଭୋଜନ ମଧ୍ୟ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସ୍ପଷ୍ଟ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଟୁରିଜମ ମାର୍ଟ

2017 ଡିସେମ୍ବର 5 ରୁ 7 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସାନର ଗୁଆହାଟୀଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଟୁରିଜମ ମାର୍ଟ (ଆଇଟିଏମ୍) ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବଜାରରେ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଆଇଟିଏମ୍ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର 8ଟି ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବ୍ୟବସାୟୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଏହା ଏକତ୍ର କରିଥିଲା । ମାର୍ଟରେ 29ଟି ଦେଶରୁ 76 ଜଣ ବିଦେଶୀ କ୍ରେତା ପ୍ରତିନିଧି, ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରର 50 ଜଣ ଘରୋଇ ଅଂଶୀଦାର ଏବଂ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳର 86 ଜଣ ବିକ୍ରେତା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସୁନ୍ଦର ହସ୍ତକଳା ଓ ହସ୍ତକଳା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ଅଞ୍ଚଳର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଚିତ୍ରକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚାଉଥିଲା । ପରେ ବିଦେଶୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭ୍ରମଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଗୋଆର ତିନୋଟି ସ୍ପେସନରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ମୌଳିକ ସୁବିଧାର ବିକାଶ

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଟ୍ରେନରେ ବସି ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ କୋଙ୍କଣ ରେଳବାଇ ହିଁ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ । ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଗୋଆର ମାଡାଗାଉଁ, କାରମାଲି ଏବଂ ଥିଭିମ୍ ସ୍ପେସନରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ମୌଳିକ ସୁବିଧାର ବିକାଶ କରିବା ସକାଶେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ 2499. 98 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଂଜୁର କରିଛି ।

ଗ୍ଲାସ ଟପ୍ ବଗି

ଦେଶର ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଟ୍ରେନ ଯାତ୍ରା ବେଳେ ପ୍ରାକୃତି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅବଲୋକନର ସୁବିଧା ହୋଇପାରିବ, ସେଠାରେ ଗ୍ଲାସ ଟପ୍ ବଗି ବ୍ୟବହାର ସକାଶେ ରେଳ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସହଯୋଗରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ତିନୋଟି ଗ୍ଲାସ ଟପ୍ ବଗି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛି । ଏହି ବଗିଗୁଡ଼ିକରେ ଅରାମଦାୟକ ସିଟ୍, ଚଉଡ଼ା ଝରକା, ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଝରକା, କାଚ ଛାତ, ଘୂର୍ଣ୍ଣନମାନ ଆସନ, ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥଳିତ ଫାଟକ, ଛୋଟ ପ୍ୟାଣ୍ଟିର ଏବଂ ଚଉଡ଼ା ଫାଟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । 2017ରେ ବିଶାଖାପାଟଣା-ଆରାକୁ ଭ୍ୟାଲି ଏବଂ ଦାଦର-ମାଡାଗାଉଁ ରୁଟରେ ଦୁଇଟି ଗ୍ଲାସ ଟପ୍ ବଗି ଚଳାଚଳ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ତୃତୀୟ ବଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ ଜାମ୍ନା-କାଶ୍ମୀରର ଶ୍ୱାଜିଗୁଣ୍ଡ-ବାରାମୁଳା ରୁଟରେ ଚଳାଚଳ କରିବ ।

*****

(Release ID: 1528007) Visitor Counter : 2

